

اعلان

گرانو او قدر منو لوستونکو پښتو ډات نیټ د دې کتاب سره ډیره
خواری کړی ده او په ډیر عاجزانه طورئې تاسو ته د مطالعې په
غرض ډالی کوي د دې کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول يا
زمونږ نسبت ترې لري کول نه صرف دا چې اخلاقی جرم دے بلکې
ډیر سخت منع دی

پښتو و نسوان
پښتو ډاټه نیټه

Distribution ,posting or copying is strictly prohibited
without written permission of Pukhto.Net

Pukhto.Net

۱۷

فلك ناز پنکش

ٹھاٹھکی

فلک ناز پنکش

تول حقوق محفوظ دي

د کتاب نوم	خاکي
لیکوال	فلک ناز بنگش
اشاعت	جنوری ۲۰۰۹
كمپوزر	ارشاد خان (پښتو اکھليمي)
شمېر	پېښور
پرس	ضياء سنجپرنژر
بيعه	۱۰۰ روپى

د خپل مشر ورور ملک نصرالله جان (مرحوم)

په نیروں

چې په شعر او ادب کښې زما اولنې استاد او رهنما وو .

فلک

څپله خبره

_____ (از فلک ناز بنګش)

افلاطون وائي چې تول شاعران نقال وي. قدرت د شاعرانو په ذهن کښي یو خیال و اچوي او شاعر نې په الفاظو کښي نقل کړي. ارسسطو د شاعري په ناقدانو کښي بابا آدم ګنډلې شي. هغوي وائي چې په شاعري کښي عام طور باندي دوه نقصونه وي.

۱. بنیادی نقص
۲. اتفاقی نقص

بنیادی نقص هغه وي چې یو سرے شاعر نه وي خوشاعري کوي. د ارسسطو په خیال کښي دا نقص د معافي قابل نه ده دوپم نقص اتفاقی وي. لکه چې یو شاعر په هوسي ليکل او کړي. خو هوسي نې چرته ليدلې نه وي او دا پته ورته نه وي چې د هوسي بنکروي او کنه.

د بنیادی نقص فيصله خوزنه شم کولې خو دا دعوي ضرور کوم چې ما هوسي ليدلې ده. د شاعرانو د فطرت برخلاف زه هر چاته څيل شعرونه نه وايم. شاید چې ددي وجه د ارسسطو والا بنیادی نقص وي. زه دا دعوي هم نه کوم چې زه یو

پيدانشي، الهامي او قدرتي شاعر يم -بس دا يو خوشاخکي
د شعر او ادب سره زما د ميني يوا ظهار او گنهي -پهدي ارخ زه
نوره تبصره کول نه غوارم -د مقيد خبره :-

زره چي غلبيل شي نو الفاظ چهانوي

دا زمانه ورته شاعر واني

زه د خپل محترم استاد پروفېسر خالد خان صبب د هر

مشكور يم چي پهدي کارکبني ئي زما صحيح رهنمائى او
حوصله افزاني او كره -

د هرو مرحلونه پس چي خەپاتي شوه ھەدادي

ستاسو په وراندي دي - او په دهرو ئي قبول كري -

فلک ناز بنگش

٢٠٠٨، ١٧ اكتوبر

نې ټئه نواز بنګشی شناھري

(از پروفېسر خالد خان خټک)

زمونې د جديد نسل د یو نمائنده شاعر فلک ناز
بنګش د پښتو شاعری دا رومبی مجموعه ستاسو په لاس
کېښي ۵۵.

شاعري د فنون لطيفه د ادب د خانګي یواهم او
بنيادي رکن دے. چې درې مفید مقاصد لري.

۱. د اخلاقې اقدارو ترویج و اشاعت

۲. د جمالیاتي ذوق نشوونما

۳. د قومي ورثي تحفظ او خورؤل

د پښتو شاعری تولو لوستونکيو ته معلومه ده. چې دا
شاعري د یو ډېر ترقی یافته دور نه را تېره شوي ده. هغه دور ته
مونې کلاسيکي دور وايو. خوشحال، رحمان، حميد، علي
خان، خواجه محمد بنګش، کاظم خان شبد او خنه شور د
خپل وخت نمائنده شاعران دي چې هر خوک ئې پېژني.

د شلمي صدی په دريمه لسيزه کېښي ۱۹۳۰، خواز
شا زمونې شاعری نوي اثرات قبول کړل او د پښتو د جديد دور

اغاز او شو . فضل محمود مخفی او راحت زاخیلی د جدیدی
شاعری ابتداء او کړه . رو رو هم په موضوعاتو کښی او هم په
هئیت (FORM) کښی بدلون را غلو .

د غزل سره سره پابند او ازاد نظم هم رواج او موندلو .
سمندر ، مفتون . رسا . اجمل او غني د جدیدی شاعری
مشهور نومونه دي . بل خوا الفت . خادم او بېنوا دغه فن ته
دېره ترقی ورکړه . او د پښتو شاعری ئې جدید عصری تقاضو
سره هم آهنګه کړه .

د پښتو سره سره په اردو شاعری کښی هم نوي خیالات
را خرگند شول او جوش . فېض او ساحر لدھيانوی او عدم د
شاعری نه زمونه پښستانه شاعران هم متاثر شول .

ملک فلک تازښکش زمونه د جدید نسل هفو
شاعرانو سره تعلق لري چې له تپرو دېرسو کالو ۱۹۷۷ تا
۲۰۰۸ راسې په پښتو کښی شاعری کوي .

ما د ددة د شاعری ابتدائی نمونې په ګورنمنټ کالج
هنګو کښي د ۱۹۷۸، او ۱۹۷۹، په دور کښي او زیدلي وي .
د ے د شروع نه یو دروند . سنجیده او باشعوره هلک وو او
ژوند ته ئې دېر د اهمیت په نظر کتل . ددة تعلق د یو تعلیم
یافته خاندان سردد ے چې د مشهور ماهر تعلیم ملک
عبدالغنى غوندي عالمان په کښي موجود وو . داد هنګو د
بنګشو یوه اهمه کوزئی دد .

خوش قسمتی نه فلک ته د اعلى تعلیم موقع
هم په لاس ورغله . او د تاریخ (History) غوندي یو اهم او
معلوماتي مضمون کبني ثي د ايم . اے (M.A) د ګري
واختله . او په فوخ کبني ثي د کمبشن اخستلو نه پس په
کاکول کبني د دغه مضمون تدریس شروع کرو . داسي د ۷ د
دنيا د اهمو واقعاتو او تحریکونونه خبر شو بلکې د دغونه
ثي اثر هم قبول کرو .

ورستو ثي د قانون خصوصي مطالعه او کره او د
اپل اپل ايم (L.L.M) د ګري اخستلو نه پس ثي د فوخی
قوانينو سپیشلاتزیشن او کرو . او داسي د فوخ دغې خانګې
پوري مربوط شو . او د لیفټیننټ کرنل په عهدہ مامور شو .

خود خوشحالی خبره داده چې د شاعري خپل شوق
ثي ورسه جاري او ساتلو . او وخت په وخت ثي خپل خیالات او
احساسات د شعر په ژیه بیان کړل . داسي د فلک د شاعري
موده کم از کم تر دېرسو کالو رسی .

په موجوده مجموعي کبني شامله د بنګش شاعري
مونږ په دری ادوارو کبني وېشلې شو . چې د هر یو دور عرصه
تقریباً لس کاله جوړېږي .

اول دور د ۱۹۷۷ نه تر ۱۹۸۸ پوري خوردے . چې د
بنګش د ابتداني دور شاعري ده . په دغه دور کبني په ده
باندي روماني او مقامي رنگ غالبدے . د کالج او د

يونیورستی د زمانی بې فکري ، خوشگوار ماحول او د
مستي او بىكلا اثرات پري موجود دي .

،، د کالج دور ،، او ،، د هنگو مازيگرے ،، دوه داسي
نظمونه دی چې د غډه خصوصيات پکښي واضح دي . ورسه
ورسه په غزل کښي ئې هم نموني موندلې شي .

داد حُسن مملکت يو شهزادگي وه
خود عشق په امتحان نه پوهيدله

خنګه بشکلي ورځي شپي وي خنګه بشکلي زمانی وي
چې زما د سترگو تنده . بستاد سترگو پېمانی وي

ما وئيل چې د هنگو مازيگرے دے
خو هغه تر مازيگرې پاتي نه شوه

د خپلي سرسيز و شادابي علاقي د رينو او بوبو چينو .
شنو شنو باغونو . تازه هوا گانو او خوشبوداري فضاد فلك په
ذهن دهه مثبت اثرات غور زولي دي . داسي اثرات چې ورسه
دده په کلام کښي هم ظاهر دي . په بنیادی دوی دغه ابتدائي
دور د روماني خیالاتو او د مقامي اثراتو دور دے .

دوپم دور د ۱۹۸۸ نه تر ۱۹۹۸ پوري عرصي باندي
مشتمل دهه . دغه وخت د بنګش شاعري او خاص طور دده
غزل ډېر په ترقى وو . دده په خيالاتو کښي وسعت ، سنجيد گي
او معاشرتي اثرات خرگند دي . او س دهه علاقاني اثراتونه
علاوه د ملكي او بين الاقومي حالاتونه هم اثر قبولي . دهه
د معاشرتي خرابو حالاتو ، غربت ، جهالت ، خانخانى او
مطلوب پرستي . بي اتفاقى ، لوت مار ، قتل و غارت او د
فرقه پرستي سخت خلاف دهه . او د دغه خلاف په خپل کلام
کښي بر ملا اظهار کوي .

منم په دار باندي د حق خپري سر پرېکوي
خودا هم لويء ناداني ده چې خداونه واني

د فلک د شاعري دا دوپم دور ډېر اهميت لري . که یو خوا ده
د خپلورونو د ناسابي مرگ د سختو صدمو سره مخامنځ کوي
نو بل خوا د ټول ملک او خصوصاً د پښتونخوا په څنوسيمو
کښي بدترین فرقه ورانه مظاهري کېږي او بي شمېره بي ګناه
، بي خطاكسان په خپل وينولم بولې شي . بنګش د دغه
صدمو ژور اثر اخلي . دهه د ابتدا نه د هر قسم فرقه پرستي ،
نسل پرستي ، تعصب او بغض و کيني نه پاک دهه . صرف او
صرف د انسانيت طرفدار دهه .

زهه قانل په کښي د رنگ و نسل نه يم
زهه د ټولو عاشقانو احترام کرم

د فلک د دغه دور شاعري دېره پختگي لري . دے د
خپلو ملکي او قومي حالاتونه مطمئن نه دے . دے دلتنه دي
ښکلي وطن کبني امن ، سلامتي ، تعليم ، صحت ، مينه ،
رورولي ، هم آهنگي ، مساوات او خوشحالی غواړي .

دے د پښتون قوم د جهالت ، بسي اتفاقی ، قتل و
غارت ، جاهلانه رسم و رواج ، پسماندگي هم سخت خلاف
دے .

دا خبره د یادولو ور ده چې فلک دغه اکثر موضوعات
د غزل په چوکات کبني بيان کري دي . خکه د ده په دي
مجموععي کبني اکثريت د غزلو دے . خوده خپل خيالات په
په فنکارانه انداز کبني بيان کري دي او پروپگندة نې تري نه
ده جوره کري . هم دغه شان نې وخت په وخت په قطعاتو کبني
هم طبع آزماني کري ده . د ده لهجه نزمه او پسته ، ژبه نې روانه
او خوبه او الفاظ نې خالص د پښتو دي . شاعري نې اسانه او
عام فهم . تشبيهات و استعارات نې ساده او اسان او قافيه او
ردیفونه نې لچکدار دي . شاعري نې ټوله پابند ده . تو خکه
عام خلق او کم تعليميافته لوستونکي هم پري اسانه سره
پوهېږي . زة دا د دغه شاعري یو کمال ګنيم . د کوم شاعر د کلام
د پاره چې د ډکشنري ضرورت وي هغه به څه کلام وي .

د فلک د شاعري دريم دور د ۱۹۹۸ نه تراوشه

۲۰۰۸ پوري دوز دے .

هر چاته پته ده چې په تېرو لسو کالو کښي زموږ په
 ملک کوم عذاب نازل شوئے دے او د ژوند هره شعبه نې په
 سره اور کښي اچولي ده . د دغه حالاتونه د بنګش غوندي د
 حساس شاعر متاثر کېدل ناګزير وو . نن چې دلته د وينو کوم
 سپلاب بهيربي د امن و امان صورت حال اتهائي خراب ، غبر
 یقيني سياسي حالات ، خوف و هراس د قومي ادارو تباهي او
 په تېره تېره بیاد فرقو په نوم قتل و غارت په فلک باندي ژور
 اثر غورزو لې دے .

زه که دا اووايس چې د فلک د دغه اخريني دور په
 شاعري باندي یو قسم ته د مايوسي ، حُزن و ملال او د درد و
 غم یو خادر خور دے نوبې خایه به نفوی .

آخر فلک هم یو انسان دے . یو دردمند او حساس
 انسان . ده ددغه دور د خرابيو اظهار ده په تفصيل سره کړے
 دے .

په اوستني حالاتو مشتمل یو نظم .. یره ... (خوف) د
 فلک یو نمائنده نظم دے چې ده په کښي د موجوده دور په
 هغو د انشورانو او عالمانو سخت پکونه کړي دي څوک چې د
 حق و باطل تر مېنځ فرق نه شي کولې . بيا هم فلک د اميد لمن
 له لاسه نه پرېږدي . او وائني

دا خپل تصویر صحيح کول غواړي
 لې خپل یازان ډاډه کول غواړي

فلک د عدم تشدد سخت پېروکار دے . او خانے په خانے په خپل کلام کښي د دغې پرچار هم کوي . دے د ملي يووالی ، مذہبی روا داري او د امن و امان سره ژوند ته ترجیح ورکوي . او هم دا خواهش لري چې هر قسم تعصبات ، تربگنۍ او دشمني په مينه او محبت بدل شي .

فلک یو ببناکه او حق ګو شاعر دے . د خپلو سپېخلو او عظيمو خيالاتو په اظهار کښي د هيچانه ويرېري . او خانے په خانے د منصور حلاج حوالې ورکوي چا چې په تخته دار هم د حق و صداقت او از پري نه خلو . هم د غډشان حضرت امام حسین عليه السلام ډېر په جرات او نزتوب خپل شهادت قبول کړلو خود باطل قوتونو په وړاندې نې خپل سرتیټ نه کرو .

کډ زه پوره پري پوهشو یم نو معلومېري چې د فلک د شاعري نزمه لهجه په پښتو کښي د اشرف مفتون اثر دے . خنه قومي خيالاتو باندي نې د اجمل خټک رنګ خورد دے . او په خنه شعرونو کښي نې د غني خان د شاعري عکس موجود دے .

بل خوا دے د اردو مشهور شاعر فیض احمد فیض نه هم متاثره بېکاري . او د عدم نه هم . خود اتول اثرات بالکل غیر محسوس دي . خو پوري چې د شاعري تعلق دے هغه د فلک ناز بنگش خپله انفرادي شاعري ده .

پکار خوداوه چې تر ۱۹۹۸، پوري د فلک د شاعري کم از کم یوه شعری مجموعه شانع شوي وئے خود خپلو فوخي فرانضوله لاسه ده ته دغه فرصت په لاس ورنغلو . خو اوس هم خه تللي نه دي ... دير آيد ، درست آيد .. زه دده په دی مجموعه د خپلی خوشحالی اظهار په لفظونو کښي نه شم کولی . - زمونږ ملک و قوم ته او بیا خاص پښتو ته دده د شاعري سخت ضرورت ده . ده مثبتو اقدارو شاعر ده که یو خوا ده د اعلی درجې روماني شاعري وړاندې کوي او د خپلو ذاتي جذباتو او احساساتو اظهار کوي نوبل خوا ده د خپلی علاقې . د خپل ملک و قوم او په خاص ده د خپل عصر صحیح ترجماني کوي .

د خپلی کم عمری با وجود فلک د خوانانو د پاره یوراه نما او مصلح هم ده . او زه دا هيله لرم چې زمونږ د نن دور زلمي او پیغلي به د بنګش د مثبتو جذباتو نه مثبت اثرات قبول کري . او د خپل ژوند اصلاح به او کړي .

دا مجموعه په پښتو جديده شاعري کښي یوه قابل قدر اضافه ده . او زه یقين لرم چې زمونږ تبصره نگاران او نقادان به فلک ناز بنګش ته د نوي نسل د یو نمائنده شاعر درجه ورکولو کښي هیڅ مشکل محسوس نه کړي .

زهه د خپله اړخه فلک ته ددی مجموعی په شانع کولو
امبارکي ورکوم . او دا هيله لرم چي دے به ډېر زر خپل نور
کلام هم راجمع او شانع کړي . او دا سلسله به جاري وي .

په درناوي

ډاکټر خالد خان

اردو (سنڌ) Ph.D (لسانيات) لندن

سابق پرنسپل گورنمنت پوسٽ گریجویتی کالج مردان
۳۱ اگست ۲۰۰۸ء

ستا په رحم او کرم پروت
یم په هجر کبني بهدم پروت

خکه زړه زما چاؤ د نه شو
پري ارمان وو د صنم پروت

حوصلې مې چې سري شوي
وو منزل په یو قدم پروت

داد ستاد یاد ډیوی دي
چې په ستر ګو مې وي نم پروت

شپه مې هسي په ناتار وي
هر سحر وي نوئے غم پروت

دغه اوښکي د بلبل دي
چې په ګلو وي شېنم پرورت

زه په تاشعرونه وايم
چې په خوب وي ټول عالم پرورت

نېټه:- ۱۹۷۸ء

Pukhto.Net

كە د زپونو پە درمان نە پوهىدله
لېونى وە پە خپل خان نە پوهىدله

چى زما زرە ئى تىپىنبو لاتدى كولو
دا نادانە پە تاوان نە پوهىدله

داد حُسن مملكت يو شەزادىگى وە
خود عشق پە امتحان نە پوهىدله

چى ئى سترگى سورولي پە نازونو
دا زما پە لۇند گرپوان نە پوهىدله

خومره ناز وود بلىلى پە بهار
ناخبرە پە خزان نە پوهىدله

ئى دسواشولە زما ماشومە مىنە
پە دستور چى د جهان نە پوهىدله

دا ناسازه طبیعت می راشه ساز کره
رقیبانو ته خنة جور نوے جواز کره

کله وانی چې چوک چوک کله بریاد شی
دا پنھری تولی په لوری د غماز کره

زړه د کانی دی ورکرے خدایه پاکه
دناترسی دغه زړه لړشان ګداز کره

زددی خومرد په جفا کوم نازونه
کله کله خوزما په وفا ناز کره

سود می نئه شي په پیکه ملاقاتونو
ماد خوب غوندي د خان سره همراز کره

يو لذيد غوندي تريخوالے دے په ژوند کبني
يو خوره غوندي جذبه ده چې اواز کره

عشقه ست اقام ته خوک شي رسپدلے
بدنامي دي راته خنة رنگه اعزاز کره

شاهينان دي پست په خالو کبني فلکه
تپوسان خکه خويونه د شهباز کره

نېټه ۱۹۸۰ء

راخني په زرونو کښي یادگار جوړ کرو
د خپلې مینسي یو مینار جوړ کرو

د محبت نوئے تاریخ ولیکو
خان ته یوبنکلې غوندي یار جوړ کرو

د نفرتونو بمه تویمه او باسو
خلوص او مینه به شعار جوړ کرو

خدا به او شپندو د ګلو په شان
د خپلو او بنسکونه به هار جوړ کرو

تنه خو مئین وي خه شاعر خونه وي
فلکه خنگه دي اشعار جوړ کرو

د کالج زهانه

بې پرواه زما خوانی وه چې مې ته نه وي ليدلې
وار خطازما خوانی شوه چې مې کله او ليدلې

چې زما مخي ته راغلي ياره خنگه وار خطاشوي
څه په خوله دي و نيلې نه شو خوبه ستر ګونسي ګويا شوي
نه اقرار نه دي انکار وو شش و پنج ګونسي مبتلا شوي
ستا په ستر ګو ګونسي د مينسي ياره شمعي بلideli
وار خطازما خوانی شوه چې مې کله او ليدلې

بيا په هغه شپه اے ياره ستافکرونہ راسره شول
زړه نړے نړے په درد شو ستوري زما په نتداره شول
په یوه شپه ګونسي اے ياره ستافکرونہ رابنکاره شول
د خوانی خوبونه لارل شپي مې وينسي تيريدلي
وار خطازما خوانی شوه چې مې کله او ليدلې

چې اقرار د خپلې مینې ما او تانه شو کولے
 گنې باوغ د خپلې مینې ما او تا شو جو رو لے
 خپلوا زړونو په خزان کښې موږ بهار شو راوستلے
 خو زة تانه یريدمه ته زمانه یريدلي
 وار خطازما خوانې شوه چې مې کله او ليدلي

زمائوند شو یاره بېکلې چې دې درد کښې مبتلا شوم
 خوند مې هله خوانې را فرو چې زة سر په لپو تیا شوم
 نوم مې هله مقدس شو چې دې مینه کښې رسوا شوم
 توره شپه زمارنا شوه چې یادونو کښې راتللې
 وار خطازما خوانې شوه چې مې کله او ليدلي

که دې مینه نه وئے یاره په چېرلو به خفه وئے
 په خر ګنده د خپل نوم په اخستلو به خفه وئے
 او که دانه وه د لاري په نیولو به خفه وئے
 دا اقرار وو چې دې سترګي زما په لوري غرو لې
 وار خطازما خوانې شوه چې مې کله او ليدلي

خنګه بېکلې ورخې شپې وي خنګه بېکلې زمانې وي
 چې زماد سترګو تنده ستاد سترګو پېمانې وي
 څه خبر وو چې په مینځ کښې دستورونو زولنې وي

څه وختونو زه مجبور کړم څه ئې ته مجبوره کړلې
وار خطازما خوانی شوه چې مې کله اوپیدلي

ښکلي مينه وه روانه زقيبانو راته پام شو
چې مې مينه عبادت کړه ملايانو راته پام شو
د خوانانو ، بوداګانو ، ماشومانو راته پام شو
زمادغه مجبوري وه یاره ته رسوا کېدلې
وار خطازما خوانی شوه چې مې کله اوپیدلي

نن دې بیا زما په زړه کښې د یادونو اتهاده
ټول غمونه په لړزه دې عجیبه د شپې فضاده
ستا اباده زندگي شهدا زما د زړه د عاده
چې ته خومره شوي را یاده هومره اوښکي وریدلي
وار خطازما خوانی شوه چې مې کله اوپیدلي

نېټه ۱۹۷۹

خبر نې بیا وائی ایوان د زمانی بدليږي
مضمون به زور وي خو عنوان د افساني بدليږي

زهنه پوهېږي مه په دی خوبه تان سین پوهېږي
یوه خونه ده هره ورڅه نې ترانی بدليږي

طبع به خه تري د حالاتو د بدلون لرمد
چې په کوم کلې کښې تندی او استانی بدليږي

موږ ته جوړ شوي دا قانون او دا آنین او حدود
د چادپاره دا قانون او پېمانی بدليږي

پرېزدې چې نسہ راباندي او کري تنقيدونه دنيا
د وخت سره د تنقيدونو به معنی بدليږي

ناصح رخصت شو نوساقي او پستو خپل پروني
ددې نه پس خوبه مزاج د مېخانې بدليږي

خبر ئى بىا وائى ايوان د زمانى بدلېرى
مضمون بەزور وي خو عنوان د افسانى بدلېرى

زەنە پوهېرىمەپەدى خوبە تان سىن پوهېرى
يۇھ خونەدەھرە ورخ ئى ترانى بدلېرى

طبع بە خەترى د حالاتود بدلۇن لرمە
چىپە كوم كلى كېنى تىندى او استانى بدلېرى

مونىتە جور شوي دا قانون او دا آنىن او حدود
د چادپارەدا قانون او پېمانى بدلېرى

پېرىدى چىپە زاباندى او كىرى تنقىدونە دىنا
د وخت سرە د تنقىدونو بە معنى بدلېرى

ناصح رخصت شو نوساقى او پىستو خپل پىرونە
ددى نەپس خوبە مزاج د مېخانى بدلېرى

چى بىگاد پتىنگانو پىرى غوبىل وو
ھەشمۇغ تىر سەحرە پاتى نەشۇد

خوک بە خەۋائى زما او د يار مىنخ كېنى
او سپە مىنخ كېنى خە خبرە پاتى نەشۇد

ھەزىزە چى ھەمەشە پە وينوسۇر وو
يو قىطىرە پەكېنى خىگەرە پاتى نەشۇد

پەدى بىسار كېنى پە رىبىتىيا قەحط الرجال دە
يو هىستى ھەم پەكېنى غورە پاتى نەشۇد

كە بىدل نە وي خودومە خورىبىتىيا دى
دلىرى در كېنى دلىرى پاتى نەشۇد

ما وي مە خە دەنگۇ ما زىدىگە دە
خوھە تىر ما زىدىگە پاتى نەشۇد

تَهْ دِي سَتْمَ كُوهْ ضَرُورْ خَبَرْ دَے
زَخْمَ دَزَرْهَ كَهْ شِي نَاسُورْ خَبَرْ دَے

زَهْ خَوْبَهْ هَرْ چَاسِرَهْ مِينَهْ كَوْم
كَهْ هَرْ سَرَے مَيِّ دَے تَرْبُورْ خَبَرْ دَے

رَنْدَانُو بَنَهْ نَهْ وَيْ نَشَهْ دَغْفَلْت
لَرَهْ مَسْتَيِ او لَرَهْ سَرُورْ خَبَرْ دَے

نَهْ دِي دَهْ سَتْرَگُوبِي بَاكِي هَفْسِي
نَهْ دِي پَهْ مَخْ كَبَنِي هَفْهَ نُورْ خَبَرْ دَے

زماپه خاوره کښې وفا او مینه
جفاددي خلقو دستور خبر دے

وسله په لاس کښې درقیب سره ۵۵
امن زموږ د ژوند منشور خبر دے

فکر زماد قتلي دلو مة کړه
شي به ما حول لپ غوندي سور خبر دے

نېټه: ۱۹۸۳ء

دغه درد مې په زرگي کښي اول نه وو
خود یدلوبه خود اسي جل بل نه وو

ستاد زلفو پیچ او خم دا برکت دے
گني ژوند کښي مې دا نظم او غزل نه وو

که خبر وے چې خدانې نه ئې تشبیت نې
ما به سرمات کړے ستاپه در شل نه وو

آخر تول مفاد پرسنه مشران وو
ورسره د مسانلو خټه حل نه وو

ماد خپلو وینورنگ پکښي شامل کړو
گني ستاد شوندو رنگ مکمل نه وو

د هفه په شخصیت کښي خټه تاثیر وو
گني هې خوفلک هم پاګلنډ وو

زړه نه صبرېږي خودې دونه بغير
لکه ماشوم چې د شودونه بغير

زړه او د منیو جدانی د اسې ده
لکه هنګووی د چېښتونه بغير

خلقو تري خوله غوبسته د سرپه بدل
ماتهئي راکره د غوبستونه بغير

بغير د هجر نه ارمان د وصل
لکه جنت چې د مریدونه بغير

ښکلو ته نشه ضرورت که زما
زه هم روندے یم د هغونه بغير

دغه زما او د غماز مسنلي
کله حل کېږي د جرگونه بغير

آخر بد خان کرمه عادت فلکه
ستاد محفل د رنګينونه بغير

نېټه ۱۹۹۵

د هفو ستر ګو اثرات دی دا خوبونه د زړه
د هفو شونډو کمالات دی پر هرونه د زړه

تله په کبني خه ګوري نقصونه خود طبیبه زما
لکه په شاند سومنات دی کنډرونه د زړه

ژوندون خوهسي زړه چاؤ دون ده خود غرضه خلقو
د چاد مینې کرامات دی بنسه وختونه د زړه

د محبت سنگ مرموونه جور کري وو ما
خوتshed شکو عمارات دی محلونه د زړه

ستاد بېلتون خبره نه ود معهمولي خبره
د زړه رګونه مې ټول مات چېپ دی نقصونه د زړه

اعتراف

زمازړگیه په تاخه شوي دي
 خله بې وجھې هسي خان کروي
 خان ته دې زخم نه ناسور جوړ کرو
 وړو خبرونه اسمان جوړو وي

زمازړگیه ته په دې خفائي
 چې په دې خلقو کښي وفا نشي
 لپه دې خپل گربوان کښي هم او ګوره
 تا کښي هم صبر او رضانشي

ته هم د نورو خود غرضو په شان
 د يار په مينه کښي غرض ګوزي
 ته هم د نورو خوبلو غوندي
 هم پش په ويښه باندي خوب ګوري

ددی دنیا لاری کېږي دی منم
 خواړے زړگیه ته هم سه نه ئې
 د خود غرضاو منافقو مېنځ کښې
 خپله زړگیه ته هم ګرم نه ئې

اے د پردونه ګيله مند زړگیه
 اووايې ته ئې د چا خپل خومره
 د زمانې د بدلي د دو ناقده
 خبر ئې ته شولي بدل خومره

د عاشقانو معاشې چېشت
 د دونې د مینې اهمیت ختم کرو
 د بې وفاو د نیساوی چېشت
 د وفادارو فضیلت ختم کرو

د خیگر وينې مې تې پې پرسونې
 زما زړگے توئې توئې زړگیه
 شود غمونو غلبه بې حده
 په ژوند کښې راغلې زلزلې زړگیه

خواهش

(الف)

پرېږدی چې شوندو ته ئې جام او وايم
 پرېږدی چې زلفو ته ئې دام او وايم
 سترگو نشه ئې د شرابو غوندي
 سره اتگي ئې د ګلابو غوندي
 ملائي نرۍ لکه وېښتو غوندي
 بدن ئې سپین لکه او بو غوندي
 زمازړ گئے لکه خېبر غوندي
 د یار بانه لکه لښکر غوندي
 وي رقيبان لکه از غنو په شان
 نصیحت لکي لکه ستون په شان
 خلق ئې مخ ته صباولي واني
 خلق دي شېپي ته لهلې ولې واني
 گني کشمیر لکه جنت غوندي
 بولې لاهور لکه عظمت غوندي

دا کراچی لکه د ناوی په شان
 اسلام آباد لکه د فخر نشان
 خلق خو هر خة ته بل خة وائی
 خکه خوماته هم دا زړه خه او وائی
 په پښتو ژبه کښی صفا او وايد
 بنکلی وطن ته پښتونخوا او وايد

(ب)

اے د غفلت په خوب او ده پښتونه
 د خان دشمنه اے ساده پښتونه
 چا په مخت کړه زمانه بدله
 او چا په عقل کړه دنیا بدله
 ذبې نه ممبې جوړه شو
 د منګرمۍ نه ساهیوال جوړ شو
 د اتل پور فيصل آبا: کېدے شي
 خو پښتونخواه ورته جنجال جوړ شو
 په ما شیریني او بنائي پښتونخوا
 زما مظلومي بي نامي پښتونخوا
 ستاد چينو او د سیندونو قربان
 دا ستاد دنگو دنگو غرونو قربان

زمونږه ژوند په تاقربان وطنه
 دا ستا خدمت زمونږه ايمان وطنه
 ستا په ظاهره عاشقانه ډېردي
 دا ستا د نوم منافقانه ډېردي
 واره نومونه د دنيا په پښتونخواه
 دا ستا په نوم شه صدقه په پښتونخواه

(ج)

خومره خراب ده ستا نصیب په پښتونخواه
 جور دے په پښتون درته رقیب په پښتونخواه
 دا ستا په نوم سیاستونه کېږي
 دا ستا په نوم د چا مذهب چلپري
 هسي فضولي د پردونه ګيلې
 زمونږه خپله دي مرې شوي جذبي
 گني نونن یو فيصله په کارده
 نن یوه کلکه اراده په کارده
 وطنه تاله یو نامه په کارده
 دا ستا نامه په مونږه پور وطنه
 دا ستا مقام لکه د مور وطنه
 که خوک د چا شوندو ته جام وائي

که خوک د چا زلفوتہ دام وائي
 که د چا سترگي شرابي یاده بري
 که اتگي ئي گلابي یاده بري
 مونږ هم داستا په نوم اقرار کوو
 مونږ د نور هر خه نه انکار کوو
 چې وي تر خود ډغه دنيا پښتونخواه
 تل به ڙوندي وي ستا نامه پښتونخواه

(DEPRESSION) دیپریشن

نه تذکره چاد دلدار کړي ده
نه چا وعده د انتظار کړي ده

نه خود چانه یم ذاتي ګیله مند
نه ډاډ چازل فو زولنو کښي پاښد

نه ملي ظاهره غلط کار کړے ده
نه ملي جائز کار نه انکار کړے ده

نه خود زمکو خڅه جنجال لرم
نه د مالدارو غوندي مال لرم

نو بیا دا دومره پریشان ولی یم
دومره خدایی کښي زه په خان ولی یم

لا علاج

چې تباہ نې کرو سماج د پښتنو
خومره گرم دے مزاج د پښتنو

پښستانه که بې پښتو کارونه پر پېردي
تول جهان به وي محتاج د پښتنو

خه مو خیال دے هغه خلق پښستانه دي
چې ئې پړښې هر رواج د پښتنو

چې چاره نې کره د رو رپه مری تهره
بس هم د غه وو معراج د پښتنو

د تاریخ یو خو ضعیفو پېرونه
خوبه غواړمه خراج د پښتنو

د مخلصه مشرانو ضرورت دے
فلک نشه بل علاج د پښتنو

چی په سینه کبني می اور بلنہ و
خکھ خوند می د غزلنہ و

دینا کبني هبیخ نہ و کمرے د بسکلو
خود یو بسکلی غوندي بلنہ و

چی داستاغم ئی بنه ژرلے نہ وی
په بسار کبني داسی یو محفلنہ و

که زمانه توله بدلنہ وی
زماجان بھہ هم بدلنہ و

که مو په وخت باندي علاج کړئ وئے
د زړه عذاب به مسلسل نئه و

که زمونږ ويني به بدلي نئه وئے
تصوير د حُسن مکمل نئه و

ما خو ساده غوندي جونګتیه غوبښته
زما په ذهن کښي محل نئه و

ما به تو مبلې وئے د استاز لفو کښي
خو په خولی کښي می یو ګلنډ و

په هر یو کور کښي د انشور او سېږي
خو په کردار د چا عمل نئه و

ښه شوه چې ته شولي جدا په خپله
فلکه ماسره نې حل نئه و

کله د خان کله د بـل غـمونه
پـه مـارـوـانـدـي مـسـلـسـلـغـمـونـه

زمـادـسـتـرـگـوـ اوـبـنـکـيـ نـةـ اوـچـېـريـ
يوـتلـلـےـ نـةـ ويـ رـاشـيـ سـلـغـمـونـه

دا پـه مـحـفـلـ کـبـنيـ غـمزـدـهـ اوـ تـنـهـاـ
پـه تـنـهـايـيـ کـبـنيـ دـ مـحـفـلـ غـمـونـهـ

چـيـ مـيـ غـمـونـهـ پـهـ چـانـهـ وـ پـېـرـزوـ
ماـتـهـ هـمـ هـفـورـاـکـولـ غـمـونـهـ

غم به یوازی چرتہ پاتی نه شی
چې وي ژوندون نو وي به تل غمونه

چې د استا مینه می ملګري شوله
او سخنه کومه د منزل غمونه

ما او د یار په مینځ کښی فرق دومره و
ما به په شوندو بې کلول غمونه

موږ چې واړه وو په خنه پوهې دو
موږ نه به لري تبتدل غمونه

زر پکار دی خنہ چلو نہ تدبیرونہ
گنی لس کرو رہ خو تنو او خورونہ

هر سرے غواڑی چی بل دی فرشتہ شی
هی خوک نہ پر پردی خپل خوشی عادتونہ

هر یو گپر د مال او ز رو په هوس کبپی
هی خوک نہ گنپی چی خاڑرو لہ بہ خونہ

یو پراتہ د جھالت تورو تیارو کبپی
مونپ جور کری پہ دنیا کبپی فسادونہ

موڑہ یول د قیامت پہ انتظار یو
زمونپ لاسونہ وتلی دی وختونہ

ستاد حُسن طلب د غسی شدید و
چې نن بسار کښې هر یو بسکلے زما یارد دے

اشنا پر پرده محبت کښې سیالی نه وي
چا جور کرے د جذباتونه قطار دے

اوسم هغه رنگي ماحول نه پهدا کېږي
گني کرے چا د خکلونه انکار دے

په دنیا کښې به د هر زخم علاج وي
خودي خلی می خورلے سم گزار دے

د هفې شونډي انارو غوندي سري دي
زړه ګرم نه دے پسي شوئے چې بیمار دے

خلقو هسي په نقصان کښې عمر تېر شو
که نه مینه خود ګتې کارو بیار دے

زما زر گے په عشق کبھی ورک بستہ دے
بستہ دے ژون دون د غمہ دک بستہ دے

ما خود مینی چاتھ نہ وو ونیلی
خود دنیا راباندی شک بستہ دے

حاسدہ ستا ورباندی خہ کمپری
غشے زما په سینہ لک بستہ دے

د خود غرضہ بوالھوس مشرنہ
یو بستہ ھوبیار غوندی هلک بستہ دے

جانانہ تاد خلقو اومنلو
گئی په زرہ باندی فلک بستہ دے

لاري غنچي د نوبه سار لاري
ورپسي اوښکي بسي اختيار لاري

د زره نازکي ارزو ګانې زما
لكه گډي په یوه تار لاري

د اجداني خو مستقله شوله
ورخې اشناد اتظر سار لاري

د زره قراره ستاد تللو سره
ټولې مزي زمونه د بسار لاري

دی تیارو نه مة یریپی اے یارانو
دا تیاري خودی سازش د خو کسانو

مونږ بی وسہ خود امن طلبگاریو
مونږ غواړو دې رعزا د انسانانو

داد خلقو د سرو سپینو محلونه
مستقبل کښی به مسکن وي د پیریانو

بیا په دی بسار کښی د بسلو اجتماع ده
بیا په دا ذ دعے محبت د عاشقانو

انجام

دا په هر خذہ کببی بحثونه
په هر خذہ کببی اختلاف

نہ د خلقو زہ قلار شوم
نہ دی خلقو کرمہ معاف

نہ په نیت کببی د چا خبر شته
نہ زرگے د چا شفاف

اے زرگیہ خذہ حاصل شو
د سرو سپینو د طواف

کہ حاصل شو اے زرگیہ
خود خاؤ رو یو لحاف

ساقى تە

ولى سوجنە كۈۋە خەپاتى شو
قاڤلى لارى مۇنىز او دەپاتى شو

خەشىد عدم تىشىد پېروكىار
ولى پەخپلۇ وينو سرەپاتى شو
د خوشحال خان او باچا خان بچو كىنى
بس دايى خوشىرى خوارەپاتى شو

د زىگى سىرە او دلبىرە ساقى
پەزىزە درد مند يىمە يوجام را كىرە
پەخپلۇ مىستۇ خمار و سىرگو كىنى
يۇخۇلەمىتە دازام را كىرە

آد چینو او د سیندونو وطن
 هفه د دنگو دنگو غرونو وطن
 د بناپهرو او د خوبونو وطن
 د بنکلو خلقودرنگونو وطن
 جنتي زمکي نه دوزخ جور شو
 خنگه تباہ شود گلونو وطن

تء خود هر خنه اگاهئي ساقيء
 تء خود هر خنه خبرئي کنه
 بنکلے وطن ئي کړو تباہ و بریاد
 وائي پېښور خو پېښور دے کنه

زما وطن د نعمتونو نه ډک
 دا د سکارو او د ګېسونو نه ډک
 د زمردو د لعلونو نه ډک
 د خنگلونو او سیندونه ډک
 خودا د هر خنة موجود ګي با وجود
 زمونې ژوندون دے د غمونو نه ډک

دا حقیقت ده دا ربستیا دی ساقی
 ددی حالاتو ذمہ وار خپله یو
 په یو او بل باندی الرزام لگو
 خوروان شوی په دی لار خپله یو

نېټه:- جنوري ۲۰۰۸ء

بربادی

نئه دیارا نونه ګیلې لرمه
نئه د خپل خان نه مطمئن یمه زه

نہ مېخانی شته او نہ تېگ در باب
نئه نن صبا په چا مئین یمه زه

نو دا زړگه دومره در زېږي په خه
آخر په خه دومره غمجن یمه زه

په ده ازاد او جمهوری دور کښې
زه خو سوزې مدد ظلم او رکښې

کله د یو کله د بل د پاره
موږه په خپلو کښې جنگونه کو و

کله کابل کله کشمیر کښې جهاد
په خپل کردار خومره نازونه کو و

پښتون به ولی زړې دے ملګرو
خو مونږ اکثر پردي غمونه کوو

پردي غمونه پر پښودل دي پکار
لړد خپل خان فکر کول دي پکار

زما همزول و د خوانی یارانو
تاسو ته یاد دے دغه بشکلے وطن

وؤ په دی زمکن د جنت نمونه
دا وؤ په تولو کښی بشاغلے وطن

زمونږ د کلی نه تر گرمي پوري
تول په سه: وينو کښي لرلے وطن

ددی حالاتو ذمه وار خوک دی
زمونږ په مېنځ کښي دا اغيار خوک دی

نېټه اپريل ۲۰۰۸ء

۲ هنگو مازیگرے

بنة وخت ددی وختونو دهنگو مازیگرے دے
زرة سر ، زمونږ د زړونو دهنگو مازیگرے دے

رنګین چې په رنګونو دهنگو مازیگرے دے
لړۍ د بهارونو دهنگو مازیگرے دے

بدنام په شرابونو دهنگو مازیگرے دے
خمار په خمارونو دهنگو مازیگرے دے

خوانان او ماشومان او بودا ګان زمونږ د کلې
اباد په مهفلونو دهنگو مازیگرے دے

شنې پولې چينې يخې او شودې د ميرولي
مثالد جنتونو د هنګوما زېگرے د

د زړکو او ازاونه، ترانې د تارو ګانو
په مېنځ کښې د شنوغر وند هنګوما زېگرے د

بس حسن و عاشقي ده او مزې دې او مستې ده
خوانې ده په موجونو د هنګوما زېگرے د

نهته - ۱۹۸۲ء

ېړه (خوف)

ما ونیل یارانو نه ګیلې نه کوم
ما ونیل چې دا خود پر مجبور خلق دي

د تشدد په دی سنگین دور کښې
ما ونیل چې دا خود شعور خلق دي

د تعصب او د نفرت مخالف
دا حق پرست او د جمهور خلق دي

خوپه فطرت کښې د دولت غلامان
دادي هم هغه اجرتې قاتلان

څه کړو په داسي خوف زده دانشور
چې تر خوازه رو ته ګښ وائي

څه به کړي داسي د تاریخ استاذان
چې تکو تورو ته تک سپین وائي

بى گناه وىنى د اولىس بېرىپى
دا ئالمان ورتە خېل دىن وائى

مرگ خويو ورخ وي خوييرىپى ياران
پەدى خبرەنە پوهېرىپى ياران

زمۇنىد شكل نەپېرىان يېرىپى
داسى تصویر زمۇنىد مۇخ جور دە

پە تور لە حەكىم بىخىدۇ نە مەخكىنى
پە زۇندانە راتە برزخ جور دە

د قىامت حساب بە ورسى تو كۈو
ولىي دا زۇند راتە دوزخ جور دە

دا خېل تصویر صحىح كۈل غوارى
لې خېل ياران دادە كۈل غوارى

نبىتە - اپريل ٢٠٠٨

هیڅ پنهانه لګي د ژوند زړگیه
دومره په خټه ئې فکرمند زړگیه

ورځي دي ولې په خفگان تیرپېږي
ولې تري نه اخلي خوند زړگیه

موږد هیچا غلط رواج نه منو
موږد هیچانه یو پابند زړگیه

سېلا بد ستر ګو مې تر خولي واوبنې تو
اوسمورته نه شو تړے بند زړگیه

د عاشقانو د شکست باوجود
د عشق پر چم به وي بلند زړگیه

ولې دي هر غئې په خان خورلو
اوسمې اخلي نه پيوند زړگیه

ستاد يادونو سلسلی دی اشنا
خومرە رنگىنى ورخى شېرى دی اشنا

خنگەد مىشى نەقلار شەمەزە
چى د خوانى وينى تاۋدى دی اشنا

پەچا وي گرانى د دىسا خبىرى
پەماخو گرانى ستاقىصى دی اشنا

دا ستاغمونە بەوانخلىي رانە
دېرى تىكىرە كە زمانى دی اشنا

دا سـتا يـادونـه رـاتـه وـخـلـيـري
کـه ژـمـيـ شـپـيـ دـېـرـيـ سـرـيـ دـيـ اـشـناـ

دا وـرـانـيـ سـتـرـگـيـ دـارـمـانـ هـدـيرـيـ
دا سـپـيـنـيـ اوـبـنـكـيـ پـرـيـ دـيـوـيـ دـيـ اـشـناـ

خـهـ چـرـتـهـ بـيـاـبـهـ درـتـهـ اوـواـيمـهـ
دـجـدـايـ قـصـيـ اوـبـدـيـ دـيـ اـشـناـ

چـيـ سـرـ وـمـالـ دـوـاـرهـ پـهـ تـاـ كـرمـ قـربـانـ
زـماـهـمـ دـاـسـيـ اـرـادـيـ دـيـ اـشـناـ

نـپـيـهـ : ـ ١٩٨٠ـ

الله دی او کری چی دے ستاد زنی خال جور شی
که داسی او نشی د فلک به خذ حال جور شی

تاته اسان دی د تندي را تولول جانانه
ماته د زرہ را تولول خومره جنجال جور شی

تہ خبر نہ نی خوستا هجر کبی خیالونه د ستا
غہب کبی می واخلي نود هجر نہ وصال جور شی

جانانه ماسره د میاشتو تہ وعدی مه کوه
ستا انتظار کبی خود ورخی نه هم کال جور شی

رینستون نیت خودی خوک او کری د منزل په طرف
انبار سرونه به نی په لار د استقبال جور شی

حاسدانو که ټول کلی کښی بدنام کرم
خدایه شکر دے تا مور په هر انعام کرم

زه قائل پکښی درنگ و نسل نه یم
زه د ټولو عاشقانو احترام کرم

خدائے دی تاته هدایت او کړي حاکمه
په پاؤندونو او دالرو دی نیلام کرم

په دی دور چې نامه د مینې اخلي
هفو خلقو ته په دوؤ لاسو سلام کرم

په دی خیال چې چرته ستاد کو خې نه وي
هر یو بنکلی ته په ستر ګو کښی پېغام کرم

چرته چې مینه او زخمی زونه وي
ذکرد ستاقد و قامت خوبه وي

د عشق گناه کښي مې په دار خېروي
ژوندون که لند وي خواوچت خوبه وي

د غم خبره د هر چاپه خولي ده
ستاد ستم دومره شهرت خوبه وي

چې په مصرعي پسي مصرعه وايمه
دومره اثر ستاد قربت خوبه وي

که خوک نې نه ويني خواودي مني
يو ورڅ انصاف اوقيامت خوبه وي

بې د مرگه ئې نور نشته علاجونه
عجیب——هـ د دی دور مرض——ونه

خدایه مینه محبت په کښي پیدا کري
ددی خلقو زړه نه ورک کړي نفرتونه

چې ئې ماته ضرورت بې اندازې و
پار په د اسې وخت کښي واختل لاسونه

ماته بـکاري ستا وجود په خطره کښي
محبته خـه شو ستا پـالونکي زـرونه

پـه ما خـه تـهـرـشـوـ لـيدـلـيـ خـودـيـ وـهـ لـېـ
تاـ خـوـ هـجـرـ کـښـيـ پـورـهـ کـړـلـ خـپـلـ خـوبـونـهـ

که جانان می جوروی نه سپلنے می کرہ دخان نه
دلوگی غوندی ورک بنه یم جوروم به خدا جهان نه

چی خدا چل درسره او کرم اے زما غمگین ما پسامه
نه یو گل شته په ما حول کښی نه یاران سوا دخان نه

وایم زماد آزو گانو او خوبونو قاتل دادے
راته داسی معلومیری د ظالم د اطمینان نه

خلقو چل ورتہ خدا جور کری گنی دغه ملايانو
هم نې او یستی دنیا نه هم ئې خلاص کری د ايمان نه

دا زموږه مستقبل خود پرون په نوم قربان شو
خن چې بچ دا خپل بچې کړو د راتلونکي دي طوفان نه
اپريل ۱۹۹۵

اوسم په کښې نشه د ژوندون هغه خوبې معاملې
چې مېکدې نه د رنداو جنازې اووته

تا وئيل چې هغسي او د غسي به وي په ژوند کښې
نجومي تولې دې غلطې اندازې اووته

کله د زلفو بندې کله نې په مینې قربان
که په دې نه وي آرزو گانې مې په دې اووته

زرگیه دا وه ددي سترې اتتظار تيجه
خوبونه خه چې د حقوقو مې لمبې اووته

نهته - ۱۹۹۹ء

چې مې د مینې افسانه جوړه شود
اوسمې د بسمنه زمانه جوړه شود

اشنا د استابي وفايي په سبب
اوسم ناصحانو ته بانه جوړه شود

چې مې رقیب ته په خندا اولیدي
زمآ په ستر گو توره شپه جوړه شود

چې کوم زړگي کښي یاره ته اوسيدي
اوسم د یادونو هدیره جوړه شود

اشنا زما په لپوتوب افرین
تاله یو نیکلی تماشه جوړه شود

پوهورخ مجازى يار به دى خراب كري
پەمزمە او پەقلار به دى خراب كري

دا لۆزونە چى دے او كري دەوكەنە شى
داد عمر اتتظرار به دى خراب كري

خان به ورگ كري پەخورۇ خورۇ خبرو
داد بىكلى بىسە گفتار به دى خراب كري

تە به وانى خوک خېر نە دى سىتمە
داسى نە دە بىسە پەجار به دى خراب كري

چى د سترگو پە بنائىست ئى دھوکە نەشى
د تېرۇ بىنۇ قطار بەدى خراب كېرى

گورە زىرە باندى باور د كانىي مەكىرە
داد خېل زېگىي اعتبار بەدى خراب كېرى

ھسى هر وخت ئى تەمە چىزە ناصحە
د فلک د زىرە ازار بەدى خراب كېرى

نېتىھ - ۱۹۸۰ء

پە سرو گلۇنۇ كېنى لىپلى دا سېرلى مزه كا
د يار غەمونە چى پىرى بار وي عاشقىي مزه كا

كە ئى كېوتىم پە دام د تۇرۇ زلفو
چى د زلفو پە ۋلۇنۇ وي پەھانسى مزه كا

بى د مىنىي تاج و تخت مى پە كار ئەدى
وي چى مىنە فقىرىي او ملنگىي مزه كا

زېب زىنت د معشوقو پە جفا خوند كرى
عاشقانو تە د عمر بىندگىي مزه كا

دغە بىكلىي پە بىنانت مغۇرۇي او سە
دا چى خىرىي گرەوان گرخى لېونىي مزه كا

چى زما د زىزە مەرھەم نە پەدا كېرىي
تل مى سرە سرە پەھرونە پە زىزگىي مزد كا

هڙي شئوڻونه

چي هيٺوک ئي بي له تا په خيال کښي نه وي
بس هغه خلق د ستا په خيال کښي نه وي

دا خبره د منلو هر گز نه ده
چي مجنون به د لپلي په خيال کښي نه وي

هر سره دے چي قارون جوري دل غواړي
د قارون انجام د چا په خيال کښي نه وي

اپريل ۱۹۹۵ء

مۇنىچىي وەلى د وحدت چىھەدە
دا مۇدقام او د مىلت چىھەدە

مۇنىيۇد عدم تىشدىپ پروكار
زمۇنىپە خولەد محبىت چىھەدە

د بىي ضمير و پە خولەھە چىھە
جىي د زىدارو د طاقىت چىھەدە

خلق هەنمەدى قربانى تەتىار
تاسو هەم پېپىي د .. غېرت چىھەدە

ملا داستان بە خە ئە طمع لرۇ
ستادا منشور خود نفترت چىھەدە

تبره از غې دی چې په ګل پورې دی
څکه مې وينې په منګل پورې دی

مانه بېر بېدا دولت خە کوي
دا خە چې دی خود یو بل پورې دی

نە منم زە دا فاصلې او تضاد
چې د مېوند نە بلاول پورې دی

چې مې تنقید په یزیدانو کوژ
څکه مې سري وينې گو ګل پورې دی

وايې فلکه او س به کوم پلؤ خو
لمبي له کوره تر کابل پورې دی

نېټه ۱۹۹۴ء

جهران ناست وو مه سوچ ورے بربوکی ته
بیامی او کتل دی خپلی زندگی ته

په ايمان د شيطنت په دغه دور کښي
فکر ورے يم دا خپل حساس زړگي ته

ستا له ستراګو مي بنه خښکلي وو نشه ووم
خان مي پرهښي نه وو بیا هم بپخدو دي ته

که جانان راته خپل لاس را کرے نه وئے
رقیبانو غور زولے ووم کوهی ته

خرزان هیڅ نه دي زموږ په وجود پريښي
لكه وج د کي په طمع یو سپرلي ته

شودا ستاد هجر شپه دومره طويله
پاتي نه شومه د هجر صباني ته

ددی خبری نه انکار کومه
چې زه هر بسکلی ته اقرار کومه

یوه خبره زمانه شی زغمے
چې قصیدی نې د گفتار کومه

خلقو په ویښه تری مزی واختی
زه نې خوبونو کښی دیدار کومه

چانې په خان زلفی خوري وري کړي
زه نې اړماند یوټار کومه

دا زړه مسي تول ميرېي ميرېي غوندي شي
چې تصورئي درخسار کومه

دا ستاد زلفو په ولول مي قم
د حق خبره به په دار کومه

نډه غرېبو سره زور او زیاتنه
نډه زه پرواه د چا مالدار کومه

د وطن خاوری زما خپلې خاوری
زه به خواهش د خپل اختيار کومه

نډه زه عاشق چا د بناست بي نظير
نډه غلامي د چا زدار کومه

نتهه - ۱۹۹۴ء

شل زپونه که چوی نو دی او چوی د هغی په خة
ھسی به محفل کبئی اے زپگیہ در زپدی په خة

خچلہ چی خوشحال د محبت په کاروبار کبئی یم
بیاد جفا کارو خود غرضونه گیلی په خة

پوه چی بسہ د هجر په معنو او په مطلب یمه
پنسو کبئی می پرتی دی بیاد وصل زولنی په خة

بسہ ده گنی زہ که ستا په غم کبئی مبتلانہ وے
دا بی سرہ شپی به خدانے خبر چی تہرہدی په خة

خبر دے که د مینی ز قیبان مخالفت کوي
خدائیگو خبر نہ یم دی ملگری ز اپسی په خة

فرياد مه کره خاتمه د بيلتون نه وي
اے زړګي هجت کښي سکون نه وي

چې مابنام شي ستا يادونه راوړېږي
بيا په ذهن کښي مې بل خنة مضمون نه وي

عاشقې د مجنونانو وس کښي نه ده
تل په دارباندي منصور وي مجنون نه وي

مينه هفو ته ناکامه تجربه ده
چې وهلي د حسينو شبخون نه وي

د هغو خلقو ژوندون لکه زموږ وي
چې په کوم خائې کښي انصاف او قانون نه وي

یادونه

شنه ما بسام نه دی راغلی دی یادونه
د هر چانه نه ملګري دی یادونه

د زړه وینو می رنګ کړي دی یادونه
ما په اوښکو لمبولي دی یادونه

د بې خوندہ ژوند بس د غه سرمایه ده
که هر خوپه غم لړلي دی یادونه

په یو، رپ کښي شوي لمحي د وصل تیري
په نصیب می رسیدلی دی یادونه

تاکه او وېستل د زړه نه پرواه نشته
ما په زړه پوري نیولي دی یادونه

انصاف

ریه رالپرہ فربنستی د انصف
ورخی به کله راولی د انصف

تر خوبه و ینم جمهوری تماشی
تر خوبه اورمه نعمری د انصف

په رنزا ورخ شومه تباہ او برباد
کومی دی خه شوی پیمانی د انصف

توروه تیاره شوله په کورد ظالم
مونبه چې بلی کړي ډیوی د انصف

خیڑی په دار باندی بچے د منصور
په وینو سری شولي جامي د انصف

نهته فروزی ۱۹۹۷

چې دے ستاپه اتظراري
فلک هر خنه اوزگاري

تنه چې ناسته مخامن وي
ماحول هسي خوش ګوار وي

چې زه خوبين کوم یو دلدار کړم
نود هر سرې دلدار وي

آستاخیال تل برقرار وي
په جنون کښي هم بهدار وي

که زړگے د چا خوشحال وي
په خزان کښې هم بهار وي

څه تپوس زماد حال کري
هره شپه مسي په انګاري

د هغه واحت ساب نه وي
محتبسب چې د چایاري
نهتهه - فروري ۱۹۹۷

ښه بد تپوس ئې خە کري خو ژوندون په ما تېرېږي
لمحي درني درني ستاد بیلتون په ما تېرېږي

قصور د هيچا نشه بس دي خپل احساس د لاسه
يو شل خله په ورڅ کښي زړه چاؤدون په ما تېرېږي

بل غم دي مبارڪ شه اړے زړ ګيه ژوندې اوسي
خو ورخونه بي غمه شان ژوندون په ما تېرېږي

جو تي د زمکي مخنه تر اسمان پوري وهمه
عجبې مرحلې دی د جنون په ما تېرېږي

ربستيا وايم جانانه ستاد هجر په لمبو کښي
دا میاشت د دسمبر لکه د جون په ما تېرېږي

نېټه - دسمبر ۱۹۹۷

او سپه کلی کبی قهصی کوی یاران
خَذْبَهْ وايم بس مزی کوی یاران

چی زماد زرده ذخیره کر کبری
ستاد حسن تذکری کوی یاران

مونبته پته ده هیچ سره وخت نشته
هسی مونبه سره وعدی کوی یاران

چی خبر دی د انسان د بی وسی نه
خَذْلَهْ دومره اند پینه کوی یاران

بىابەستاد دىدىنۇنۇ بھار راشى
بىابەخپلۇ كېنى غۇپمى كوي ياران

پەمستىيو كېنى جور پاتى نەشۇ خوند
ارادى چىي د توبى كوي ياران

چىي زۇندە وومە حقدار د مىنى نە ووم
اوسمە ياد كېنى مى جلسى كوي ياران

تېتىه ۲۰۰۲ء

د نصرالله جان په وفات

نن مې زړه کښې بیا لمبې کوي زخمونه
نن بالادی په غمونو ستاغمونه

نن په زړه کښې د دردونو پشکال دے
نن وریږي مې د سترګو اسماونه

نن په ما باندي راګلے داسي غم دے
نن دي خوک نه کړي د صبر تلقینونه

تاخو مانه اجل هم اخسته نه شي
څوک به منع کړي زموږ ملاقاتونه

ستا يادونه خود زړه را پوري وختي
میني خه به وي د خاټوري ديوالونه

د خدانې کومو نعمتونو به انکار کرم
میني خار درخنې واره نعمتونه

خدائے دی تل گل گلزار لري وطن ستا
ما ته بس دی ستاد هجر ما بسامونه

شاعرانوئي ذکر کرے خو ضرور وو
خو وي دومره سخت د هجر ما بسامونه

بس د خپل زړگي علاج درسره نه وو
گني تا خو جوروں مات شوي زرونه

دي هم هفه شان په پانيو محفلونه
دي هم هفه رنگ د مېلې^۱ بهارونه

هفه خه شو دا تپوس کوي زمانه
د هنگو مازیگري او ما بسامونه

آخر موږه دی جندا کرو د واوو^۲ نه
ته خبر نه ئي تاخه او کړل بيلتونه
نېټه - اګست ۱۹۹۷

لسبق

قېـصـيـ کـوـهـ دـمـئـنـانـوـ
وـايـهـ سـنـدـرـيـ دـگـلـانـوـ

قـصـيـ دـخـيـانـوـ
ملـگـرـتـيـاـکـرـهـ دـرـنـدـانـوـ

زارـهـ پـهـ غـمـ کـبـنـيـ دـخـوارـانـوـ
اوـسـهـ دـشـمـنـ دـظـالـمـانـوـ

کـهـ پـهـ رـبـتـیـاـ انـقلـابـیـ ويـ
کـهـ تـهـ بـچـےـ دـابـدـالـیـ ويـ

کـهـ پـهـ غـمـ سـوـےـ دـلـلـیـ ويـ
کـهـ تـهـ دـامـنـ يـوـ سـوـالـیـ ويـ

خوته هغه ابدالي نئي
چې غوته کېږي په مره ټيو

نه دستا عقل ده خلانيده
نه خودي زور پساتي د مټيو

تئي د بل د وينو تېرے
ظالم انسانه جوردختو

اوسم آري ساب د آدم ن شته
اوسم خرو درزه ده دراكتي و

خورمه سوګند ستا په ملا لو
په بناستا او ستر ګو غتي و

ته که سوزېري په خپل اور کښي
زه هم ورتېرم په سکرو تو

دا چې د بل د لاسه تروپي
دا چې د بل په وينه پائي

دا چې غریب ته سترګي بسانۍ
دا چې زردارو ته ئې شاوي

دا ټول زمونږه قاتلاندي
دا فرعون سان او يزیداندي

دا فرشتې نئه دې پېړیاندي
دا ټول زمونږه قاتلاندي

نېټه - ۱۹۹۴ء

یو وروکھے هلک

نن می وروکے شان هلک اولیدو
دابنکلی سترگی ئی خە مری غوندي وي

دواره لاسونه ئی ککر په خټو
په مخ ئی دېری اندېښني غوندي وي

د غربی او بی وسی د لاسه
جامی شلیدلی ئی په تن بسکاریدي

چې می لې نور ورته په غور اوکتل
دېری ئی نخبني په بدن بسکاریدي

سترمون ئی سترگونه عیان غوندي و
د زمانی ظلم و هلئے غوندي

د خپل ژوندون نه ټېزاره غوندي
د جنګ د لاسه لړیدلې غوندي

چې د اميد لمنه پري نه ٻڌي ته
ماشوم مزدوره اندېښني مهه کوه

تهئي غریب د اميرانو مخکنې
دا بې اثره شان ګيلې مهه کوه

تهئي زمره د احمد شاه بچيده
یسره ونکړي د مغلود زور

لاسونه مهه نيسه د بل په مخکنې
خان کره خبر دخپلو متود زور

زمخبرو پري اثر وکړو
د هغه ستر ګو کښي مې نمولي دو

چې کومي ستر ګي نې لانۍ نه وي
په هغه ستر ګو کښي مې غم او لي دو

چې پستنه تري نه راتلم ملګرو
زړه مې فکرونه اندېښني راټپلي

سټرګي زما په وریدلو شولې
قلم مې سوي شان مصروعي راټپلي

نېټه:- ۱۹۸۱ء

بې گناه

بیا په جماعت کښی وینی چاتوئی کري
بیا بې قصوره کوم انسان قتل شو

جهان خرووي په انسانانو اباد
نو مطلب دادے تول جهان قتل شو

زماتویه چې د اسلام په جنګ کښی
اول د تولونه ايمان قتل شو

په وينو سرۀ دي دا د چالاسونه
کله به نيسو دا خفيه لاسونه

همېش د ګل او د سپرلي په اميد
موږ د ازغنو انتخاب کړئ د

چمن کښې تل د تپوسانو په نوم
موږ د بلبلوا احتساب کړئ د

هغه ټول خه شو چې ئې موږ ته مدام
تبليغ د سره شنډه انقلاب کړئ د

دا ژوند تر خوبه په دهوكو تبره وو
هره ورح ولې په ازغلو تبره وو
*

نډه دوستان په ژنو نډه خان په ژنو
د غه زموږ په شعور خه شوي دي

د بنه نزانو عزت تار په تار شو
زماد قام په غرور خه شوي دي

کوي په دار باندي د حق نه انکار
دد غه دور په منصور خه شوي دي

ظلم زغمو خو ظالمان خپله نو
د زړه دردونو ته درمان خپله نو

چې اخلي رانه وخت امتحانونه
چوري دادی د عشق نوي منزلونه

زمایار سره په دغه اختلاف ده
چې زة نه منم په مینه کښي شرطونه

زه پښتون یمه زما هم مجروري ده
رقیبان دی هسپی نه چیچی غابیونه

چې زموږ تقدیر زموږ په لاس کښي نه ده
خدایه را دی وستل خرنگه وختونه

دغه کار د قربانی او د عمل ده
په خبرونه راخی انقلابونه

موږه غواړو بې حسابه محبت
موږه نه غواړو د چانه حسابونه

لیو ۵ بنسکلې جیینتو

بسکلې غنچه ده خوشبوئي نه ډکه
بسکلې چمن ده خو مالیار نه لري

زړه کښې د مینې خزانې لري دا
خود زخمې زړګې قرار نه لري

د چا چمن کښې توکیدلے دا ګل
او سچې مودورا سې بهار نه گوري

بسکلې خوانې غمونو او خورله
په دی خدایې کښې خوک غمخوار نه گوري

هغه لاسونه نې نیولې راته
کوم چې نه بشکاري سرو نکریزو سره

دا بېسکلې بېسکلې تېتې تېتې سترګې
خوند کري ادا او د مکیز و سره

دا به هم بېسکلې مستقبل د پاره
په خپل زړګې کښې امدونه لري

د اسي خوانې وي د مستى زمانه
د غه خوانې خومره دردونه لري

راشه نزدي راته خپل حال او واي
نن چې دا خپل زړګې پامال واچوم

راشه د مينې خو خبرې او کرو
او په تور سر درته زه شال واچوم

که یارانو زموږ کړئ لې غېرت وے
نو زموږ د پوري غرة سر به او چت وے

مشرانو زموږ کړئ که جرات وے
د نفرت په خائے به بسار کښي محبت وے

موږه غواړو د ګولو په خائے ګلونه
موږه غواړو چې وطن زموږ جنت وے

که سکون وے د ملاياني په مجلس کښي
موږ به ولی مېخانو سره رغبت وے

که خبر وے لې د کلې معاملونه
نن به ولی د اخغان او ندامت وے

خپل منزل ته به وختي وو رسیدلي
که جذبو کښي مو اخلاص او صداقت وے

زمونې بسار کښې یو اعلان عام شوئ
چې زمونې د بربادی اهتمام شوئ

بې شک ما د پوري غرۂ په سرهانسي کړئ
خود احکم اخرا کوم په الزام شوئ

چې د دډه په رنګه نه یم نو کافریم
په مُلا باندی له بره الهام شوئ

د لہلی په غم کښې چا چې جهان پرېښې
د مجنون غوندي په عشق کښې ناکام شوئ

نېټه: ۱۹۹۹ء

نن تاریخ اخستے داسی یو قدم دے
چې هر کور او په هر کلې کښې ماتم دے

په الفاظو کښې اظهار کولې نه شم
زړه می سوئے دے خیگر قلم قلم دے

خدائے را کړے د جنت غوندي وطن وو
موږ په خپله تري جور کړے جہنم دے

دا زم موږ د اعمالو نتيجه ده
هسي وايو چې فلانکے او ډینګه ګرم دے

چاکر لے دا سی فصل د نفرت وو
چې خپل ورور او خپل تربور راته برهم دے

سر به تیست د چا ظالم په مخکنې نه کرم
ما خور لے ستا په سر باندی قسم دے

چې پرچار د محبت کوي فلکه
انسان هفه په دنیا کښي محترم دے

نېټه: ۲۰۰۷ء

جدائی

ستا محفل خوبه زمونه زندگی وہ
اوں ستا خپله زندگی یو افسانہ شود

تہ د ژوند په قیمتی وخت کبھی برباد شوی
زماروند د بربادی یوہ قہصہ شود

ستا خبری خو جنون په ما طاري کرو
ستا خبره خو سنگينه مسئلہ شود

بیا په کلی کبھی غوتی د بهار گل شوی
خوشبودار شو بیا د مہلی مانسامونه

استقبال دی په خة و کرمہ سپر لید
گربوان خیری دے خالي زمونې کوتونه

مرگئے حق دے خودا زړه می دا سی وائی
خنی خلقو ته دی نه راتلے مرگونه

ماشل خله خبردار کری د زړه سره
پُر خطره چې د زړونو معاملی وي

تابه ونیل خپردے فلکه پرواه نشته
چې ژوندون وي نو دا هر خة خو پکښي وي

کاش چې تا په خپلو ستر ګوے لیدلے
چې لمحې د بیلتانه خومره درني وي

بېتھابې

سر کښي مې گرخي عجیبه خیالونه
سترگي مې گوري ناشنا خوبونه

زړه مې خورلي ناروا زخمونه
ورباندي کم نه دی داستا غمونه

چې مې بېتاب کړي د بېگا يادونه
زړه مې راتینګ کړي د صبا لوطونه

خنګه تیرېږي بي لدتا وختونه
مه کوه پېړده خامخا ضدونه

موږه راوستي په ژرا سيندونه
موږه کرلسي د وفا ګلونه

اوں محبت کښی ضروري د مر شعور
زمانه لاره د لہا مجنونه

لاں کښی نیولی دی اشنا جامونه
غواړي به دی کښی کوم ساده ستونه

চنم ، جانان ، معشوقه ، یار ، محبوبه
د استاد حسن دی بلا نومونه

دلته کښی چاکري پوره فرضونه
موږ ته معلوم دی د ملانیتونه

د ژوند سازش کښی هر سرے دے شامل
زهه پکښی نیسم به د چالاسونه

نېټه - ۱۹۹۴ء

دیدنونه به داستاوي او کنه
دا وختونه به صباوي او کنه

تله خلقو پرواهمه کوه زماشه
په طرف می که دیواي او کنه

دارښتیا دي چې په تا باندي شپدایم
که د چا پکبني رضا وي او کنه

یو ملانن د یورندنه تپوس و کرو
چې په خکلو کبني مزه وي او کنه

نن صبا که خوک د خبر په غونډي ناست وي
دا خپرونه به ئې صبا وي او کنه

حضرت اهالم حُسْنِيَّةِ المُسْلَمِ

حُسْنِيَّةِ اخْرَادِ اسْلَامِ شَعْبِيِّ رُوْبِنْسَافِيِّ كَرْلِي
زَمُونْرَگُونْوُ كَبْنِي دِي سَرِي وَيْنِي رَوْانِي كَرْلِي

حُسْنِيَّةِ خَوْشَوْيِ شَهِيدِ دَكْرِيَّلَا پَهْ خَاؤَرَه
عَظِيمِي خُورِ دِي انقلابِ قَبْصِيِّ پَرِيشَانِي كَرْلِي

سْتَادِ اكْبَرِ اوْدِ اصْغَرِ وَيْنِي كَهْ تَوْيِ شَولِي
سْتَاقْرِبَانِي خُودِ تَارِيخِ سَتْرَگِيِّ حَمْرَانِي كَرْلِي

وَوْ بَهْ تَرِ خَوْپُوريِ فَلَكْ پَهْ گَرْدَشُونْوُ كَبْنِي گَيرِ
خَوْ كَرِيَّلَادِ زَنْدَگِيِ معْنِي اسَانِي كَرْلِي

خزان لژو د غنچو زمانه راغله
بیاد جام او مېکدو زمانه راغله

پابندی په محبت او په جنون شوه
چې زمونږد لهونو زمانه راغله

یخ بادونه د شمال لد خوا رالوخي
اے کلو د ټوکیدو زمانه راغله

دارنگينه لوپته دي او س پرچم کړه
په وطن د خارې دو زمانه راغله

بیا می عقل د جنون گو تو کنبی گپردے
بیا د استار سوا کیدو زمانه راغله

په گلشن کېني د هغو زمانه را غله
ښکلول چې د اړغو هم ګنې کفر

دا زخونه د خيگر مسي لاتازه وو
چي د زره د چاود پدو زمانه راغله

د فلک په دیوال هسي کاراغي بولي
که رنستيائی دراتلو زمانه را غله

نیتہ - ۱۹۸۷ء

چې د ستر گو کوم خوبونه معلومه بېږي
هېښناک ئې تعبیروننے معلومه بېږي

چې په زړه دی کوم راکړي دی زخمونه
ماته ستاد لاس ګلونه معلومه بېږي

نن چې ماته رقیبانو مخکنې خاندې
خدانیکو دی کنې دی چلونه معلومه بېږي

تله چې کومو محلونو کنې او سېږي
د منینه سو مزاروننے معلومه بېږي

په ګربوان باندې چې سرې وينې مې خاځې
د سرو لاسو حرکتونه معلومه بېږي

دا زماد زړه اواز ده تله نې واژه
هسي تاته به شعرونے معلومه بېږي

خة حقیقت دے په وعدو کښي د یار
چې انتظار کوم په شپو کښي د یار

هغه مقام دے لپونو کښي زما
چې کوم مقام دے په بناستؤ کښي د یار

خوک که زما د زړه ليدل غواړي
ماده تو مبلې په بنو کښي د یار

زړګیه پام کوه فریاد او نکړي
خلل به جور شی مشغلو کښي د یار

تل به زه ويني ور کوم د زړگې
تل به سرخي وني ات ګوکښي د يار

دومره لذت بلې دعا کښي نشه
خومره لذت دے په غوبنستو کښي د يار

کله چاوليدو په طور کښي هغه
کله بسکاره شي په جلوو کښي د يار

هغه چې ما وف په دېرناز ساتلے
هغه زړه لوت شو په کو خو کښي د يار

نېټه - ۱۹۷۸

بیله تانه به ما خنگه خپلوله زمانه
ماتنه غوبتني دلبره تا غوبتله زمانه

قسم دے چې به ختم خپل وجود کړم ستاد پاره
که مخي ته مې را ګلله هر کله زمانه

چې ستا په زړه کښي زړه يم او زما په زړه کښي ته نې
پوهېږي به پري کله دا پا ګله زمانه

یوزه خو قائل نه يم ستاد ستر ګو جادو ګرو
ستا ستر ګو خو جانانه واروله زمانه

تا لاس چې را کرو او س دنیا را پسي ګرخي
پرون که رانه لري لري تلله زمانه

زما په اشارو باندي نن هفه خوک ګډېږي
د چا په اشارو چې ګډې دله زمانه

تاته کوم چې صفتونه دا ستا
د شرمه سره شې رخسارونه دا ستا

ښکلې بنګلې او بې حسابه دولت
ماته معلوم دي اړمانونه دا ستا

سپیني سپوردمی او سرو ګلونو اشنا
ټولو پست کړي دي رنگونه دا ستا

کله د شعر کله د اوښکو په رنګ
ډېر په نخرو راخې یادونه دا ستا

چې خوک زموږ په شانې ظرف نه لري
کله زغملى شې غمونه دا ستا

چې یو ته زما په خنگ کښې وي ولاړه
خفه نه یم که دنیا می شي و بخاره

نه نهی نقش د قدم او نه نهی لار شته
خدانه خبر چې په کوم لوري رانه لاره

چې تر خو پوري د هجر توره شپه وي
اے زړگیمه بېقراره هـو مره ژاره

د اسې بنسکار به دی په ژوند نه وي موندلے
اے صياده چې په خپله در کړي غاره

زما سوي زره نه او و خي ازارونه
اے رقيبه ته د خان خېرونه غواړه

اوښکي ستا په یاد کښي بهېدلو ته تیاري شي
بیا د ډېره غمہ د بنيو په سر ايساري شي

نن راته یو واري که په مينه مينه او ګوري
ولې به دي یاره بسکلې سترګي گنهګاري شي

ته چې سترګي واروي په سمه تیند کونه خورم
ته چې راته ګوري نود غرة تيرې اواري شي

تاورته که یو خله په بسکلو سترګو او ګتل
زمدا او ډاشوی حوصلې به را بیداري شي

نېټه - ۱۹۷۹ ،

چى صفت كوم مدام د مراۇ سترگو
چرتەنوم نەشى بىدنام د مراۇ سترگو

نعمتونە د دىيامى پكارنە دىي
كە حاصل شولۇ مقام د مراۇ سترگو

د بېسۈغىشى نى او بىشتلى بى خىالە
مشھور نى كېلۈنام د مراۇ سترگو

دى نەزىاتە ازادى بەزماخە وي
يارة تا چى كرم غلام د مراۇ سترگو

بىكلۇ تاسوتە حاجىت د وئيلۇ نىشىتە
مۇنىز پوهىرۇ پەپىغام د مراۇ سترگو

د غم په سمندر کښي چې ارمانه غورزېدلې
په هغه وخت مې اوښکي د چشمانه غورزېدلې

د چالاس کښي ازغېي وو او د چالمني خيري
چې پانې د سپرلي له گلستانه غورزېدلې

هم دغسي به تير شي ستاد حسن بهارونه
چې خنگه د ګل پانې له ګلدانه غورزېدلې

پوهېزمه ساقې چې دا د ستارګو اثر دے
کاسي چې په محفل کښي د ملانه غورزېدلې

زماډ تنهائي جوري احساس درسره نهه
په غېړ کښي درقيب چې اے جانانه غورزېدلې

د غېرو په اوږو باندي دي واچول لاسونه
د تندر سلسلې وي د اسمانه غورزېدلې

زرګيې خبر نهه وي چې وفاکول ګناه ده
د مينې په دلدل کښي چې نادانه غورزېدلې
نهته - ۱۹۸۲ء

هله حال نەئى خېرى شوي
چى فلک خاۋىرى پە سەر شوي

داد ستاس و بىسى رۇخىي وە
چى سىجدى مودر پە در شوي

يارمى ولىدۇ پە خىال كىنى
اى دەھىر شىپى اختىر شوي

ملاخوان وي مىست پە مئىو
چى بوداشوي قلندر شوي

خوار وزار بەشى زېرىگى
كە دەمینى گداگىر شوي

فلک تەدەدى از مەنلىقى
كە دىيار شوندى شىكىر شوي

پہ تامثین شوم کرڈمہ زرگے
لہ خپله لاسہ سوزؤمہ زرگی

چی پکبی مینہ کول کفر گنی
پہ هفہ خانے کبی ور کو مہ زرگے

هرہ کو خہ شوہ سلطنت د بسکلو
زہ بہ د چانہ بچ کو مہ زرگے

چی مینہ نہ وي نو زیری خوبہ
کانے خونہ دے اے صنمہ زرگے

عمر می تول پہ اتھار تھری
فلک تر خوبہ غلومہ زرگے

خکه خلقو ته سبب د چرانی شوم
چې د ستاخما رو ستر ګو ارماني شوم

ستا د پاره یم په شان لکه د مومنو
غېر غماز د پاره تندر طوفاني شوم

ډېره بنسه شوله چې دواړه برابر شو
ته په حسن زه په عشق کښي لاثاني شوم

واړه عقل رانه لازلو قرار لاز
ستا په مينه کښي زه خومره تاوانی شوم

دغې زمکي ډېر پسي مخي دي خوزلې
فلک خه اوشو که زه چرته فاني شوم

چى جدا شولو جانان زما دزرة
توري خاۋىرى شو جهان زما دزرة

يۇ مى صبر ، بل مى عقل . بل قرار لار
وارەلۇپ شولو سامان زما دزرة

نرمى شوندې ئى زخمى شوي پە جامونو
وينى څىلندى اسان زما دزرة

پە والله دى جومى وئىل ربىتىا شو
فرىب جىن دى تۈل ياران زما دزرة

هريو خانئي ستا په مينه مالامال دے
چري واخليه امتحان زمان زما د زره

که معلوم شي درته زرونہ ددي خلقو
ھله او بھ کري ارمان زمان زما د زره

خلق تولد هفو ستر گولپوني دي
چي ئي واخستو ايمان زمان زما د زره

نېتىه - ۱۹۸۱ء

یو هنگامه دی په راتلو جوړه کړه
ویر او ژړا دی بیاپه تلو جوړه کړه

کله د زړه د نیادی ورانه کړله
کله دی ستر ګوپه کتو جوړه کړه

خندابه یار په شوندو جوړه نه وه
ګربوانه تاني په شلبدو جوړه کړه

کلي کښي د ہرو و ګنه ګار د ميني
خلقو قبصه زموږ د دوڙ جوړه کړه

چې دی لائق نه یم صفا او وايم
هسي بانه دی د پښتو جوړه کړه

ستاپه دی زلفو کښی ګلان بنة بنکاري
زمآپه وینو سور گړوان بنة بنکاري

دیدن له درشم خفه کېږي ولني
د شمعي خنګ کښي پتنګان بنة بنکاري

قاتل چې وي ظالم دا ستاپه شاني
ورسره زمارنګ مظلومان بنة بنکاري

دا ستاد زړه هر یو مراد قبول شه
زمآپه زړه سوئ ارمان بنة بنکاري

قرار قرار به پکښې خان او خوري
څوک چې غمونه د جانان او خوري

شمع روښانه شي محفل شي روښان
غضبله بې نې پتنګان او خوري

د عاشقانو بد نصیب ته گوره
خومره د هوکي په دي جهان او خوري

منافقان دی د تهمت نه اول
شل قسمونه په قرآن او خوري

غواړي که څوک د لوپتهو حفاظت
په برې دی سرونه چې خوانان او خوري

په زخمی زړه زخمونه مړاکوه
په درد کښې نور دردونه مړاکوه

چې غورزېدم هېڅ سهارا مې نه وه
اوسم یسم ولز لاسونه مړاکوه

که خوشحالی ته راکولې نه شي
جانانه نور غمونه مړاکوه

چې پکښې وينې د مظلوم دي ساقې
ماته هغه جامونه مړاکوه

در حمان بابا په طرح

زه چې ڇارم ستا خندا خاڅه پکار نه ده
داد ظلم اته خاڅه پکار نه ده

په نښه بد او س پوهه مه ناصحه
په هر خانے کښي دي وہنا خاڅه پکار نه ده

په ژوندون خومي سحر ليدلے نه ده
او س په قبر مي رهنا خاڅه پکار نه ده

ستاد شوندو یو اقرار زما پکار ده
دبل چا پکښي رضا خاڅه پکار نه ده

چې ليدل دي راته گران شوزما ياره
او س زما دغه دنيا خاڅه پکار نه ده

زه خو ستاد ادا گانو لېونه یم
زماد چاناز و ادا خاڅه پکار نه ده

اوں چې زما سترگې بېساکې شولې
ولې دی سترگې شرمناکې شولې

په هفو سترگو کښې خندا چرته ده
کومې چې تا پسې نمناکې شولې

پکښې به سورد وینودنده اووينسي
که مې له اوښکو سترگې پاکې شولې

که دی مجنون چرته لیدلے نڈوې
راشه هفه نخښې اوں ما کښې شولې

چې د جانان ژلفې خوري وري شوي
فلک د چا چا سینې چاکې شولې

توري وريخي شوي خوري په اسمان رو رو
تابه بيا وي خوري کري زلفان رو رو

داته مانه هسي لري لري ګرخي
که مي باغ ته نژدي کېږي خزان رو رو

تقاضي به ئي تول عمر رانه ستا کري
رانه لارو هغه ستره ارمان رو رو

په يواري مي بنس او وۇزنه جانانه
ولي غشي غورزوی له کمان رو رو

فلک کله چي د زرە زمکه تا زده شي
ورؤمه د شعرونو بسaran رو رو

مرېدو کله د ګلوپه کو زړه
چې منین ڦډاشنا په اتکو زړه

خوپه خوله باندي مې هیڅ وئیلے نه شو
که هر خوراته سینه کښي ژرېدو زړه

لكه نمر چې د ماښام خنگه ډوبېږي
د هجران په شپه مې دا سې ډوبېدو زړه

ما ته بادی دی د مینې هغه ورخې
نه خیگر به ڦو سینه کښي نه به ڦو زړه

چې زمازړة ته غمونه را کوي خوک
خدایه پاکه خفه مه کړي د هفو زړه

چې لمبې د محبت پکښې بليږي
سرؤمه د شرابو په کاسو زړه

شوم به نه وي ستا په شانۍ په دنیا کښې
رادې نه کړلو په سوال او په زارو زړه

د هفو خلقو د لاسه خو رسوا شو
چې په چا باندې فلکه نازې دوزړه

نېټه - ۱۹۸۲ء

که د جانان دغه مرضي ده چې خداونه وائي
زرگيه خبر دے مجبوري ده چې خداونه وائي

ناصحه لوظ کوم چې بیا به کله کله خبسمه
نن گوره شپه د جدایي ده چې خداونه وائي

ما وئيل چې شبخه اسلامي نظام به کله راخېي
واني هم دغه مې روزي ده چې خداونه وائي

منم په دار باندي د حق خبری سر پريکوي
خودا هم لویه ناداني ده چې خداونه وائي

جانانه خبر دے که مې ستا ستر ګو بوسه واخته
داد ماشوم زړه ناپوهی ده چې خداونه وائي

نەمېخانو نەپە گلۇنۇ كىنىي ۋ
فلک خوشحال ستا مەھفلۇنۇ كىنىي ۋ

ھفسى خوند پە خوشحالو كىنىي نەۋ
چى خىنگە خوند ستا پە غەمونۇ كىنىي ۋ

ھفە تر او سە دزىرە سردى زەزمۇن
خوک لە اولە زەزمۇن زەرونۇ كىنىي ۋ

ھفە مىزە دى پە جلۇۋ كىنىي نەۋ
چى كۈ دى سرور پە حجابۇنۇ كىنىي ۋ

څومره مفرور وو مه هفو ورخو کښي
چې سرمي ستا په قدمونو کښي ڈ

هغه تپوس زمانه ولی کوي
چې ئې خواب ستا په سوالونو کښي ڈ

راخي به کله هغه سور انقلاب
چې ئې مثال په تاریخونو کښي ڈ

نېټه: ۱۹۸۲ء

بنديوان يمه د ميني په سودا کبني
نه گلشن کبني مي زره لگي نه صحرا کبني

زره چاډلے ستا په در کبني زره ولار يم
يا په آو کبني خواب راکړه يا په نا کبني

يو انکار زموږ د شوندو په سرونو
يو اقرار زموږ د زړونو په درزا کبني

نن د زره دنيا کبني ورڅ د قیامت ده
چې مي وليدي رقیب سره په خوا کبني

دغه غم د جانان نه دے د دوران دے
چې غلط به شي په جام او په مینا کښي

دغه شے د لته کښي نشته دے نایاب دے
اے زړگیه خلوص مه ګوره دنیا کښي

لپوئیه دا د زړونو درز پېدل هم
غنيمت ګنه په دی چې چې چې ګښي

وہ سپوږمی د خوار لسمی هنګامه وہ
نه خة هوش و په ساقی کښي نه ملا کښي

د منزل طمع په خة لري فلکه
خوک چې لوټ شي د سفر په ابتدا کښي

نېټه - ۱۹۸۴ء

که ولار یم ستا په لار باندي نو خنه
چې خوشحال نه شوي دیدار باندي نو خنه

خوشکن دي د جاناں په بسترنه وي
زه که پروت ووم په انگار باندي نو خنه

بُلبل ونيلے يو سندره قدری نه شي
که سپرلے وي په گلزار باندي نو خنه

زمونې مخکنې شو اور بيل د رخولوت
اوسم که خبرې څوک په دار باندي نو خنه

نډ مې زړه روغ په سینه کښي نډ مې دم پاتې په پښو کښي
داد چا د غم او azi د لے چې شور ګله د لے په کوڅو کښي

د دریاب زړگی مالکه لړ خوا او ګوره په تلو کښي
دا قطری قطری د اوښکو د یارانو په لمبو کښي

په چمن کښي ویراني شوه بې خوندي په مېخانو کښي
نډ په ګلو کښي بونې پاتې نډ مستې په باغيچو کښي

د دنیا په تاريکو کښي د خلوص لوره ميناره
تل ياد پرې به د کلي د خوانانو په جرگو کښي

اے تقديره ستمگره چې دا ورخ دي راوستله
لکولې به دي اور وو د دنیا په رنګينو کښي

یادوو به دي زړگیه په خندا او په زړا کښي
ستا غمونه نډ خانۍ پرې دا زما یو خوا مصروعو کښي

یو ډلگري ته

لا د ویر په چم کښي وارد نغمونه دے
لام طرب د زمانې په خوب او ده دے

لاتر او سه په رندا نو کښي نفاقد دے
لام همه زور انداز د ژوندانه دے

لا ياران د سور سپرلي په اتھار دي
لا خبر د قافلي راغلے نه دے

د ملگرو یو خبره بس ربستيا شوه
چې په وينو باندي سره ټوله اي شيا شوه

دالوټ شوئ وطن نور تالا والا شو
د امسد د اور بیل ګل په رژیبدو دے

قتلول چې د انسان پکښي جائز وي
دا اصول نه د اسلام نه د پښتو دے

زور د علم دي که خان کښي پېدانکرو
اے پښتونه ستا غرور په ختمې دودے

تله عدم تشدد سبق حاصل کړه
سریتوب سره حاصل هر یو منزل کړه

خلقو واچول مریخ ته کمندونه
تاباہ کړل د څل کلی تول سکولونه

ستا مذهب خو تول د امن ضمانت دے
تا په خان پوري ترلي دي بمونه

په حالاتو باندي سوچ او کړه کم عقله
ستا خلاف دي چا جور کړي سازشونه

متحد په دی خبر و باندی قام كرە
د دنيا دا سازشونه تىول ناكىام كرە

نېتىھە :- ۲۰۰۸ء

قطعات

د هر چاخه مجبوريانی خه اصول دي
ګيلې هسي د يارانونه فضول دي
نو بيا خه چل د ے طبيب چي راته واني
حركتونه مي د زره حسب معمول دي
نور به خه رنگ استحصال زمونه کېږي
چي د ظلم تول قسمونه مو قبول دي

بوزه داستا په غم لرلے نه فم
داستا په غم راسره تول اخته وو
څه به راکري و ے غهانود بسار
دوي مي په خپله په کچکول اخته وو
زمزار ګئے او سنا باينه داسي وو
لكه په بسار به چي منگول اخته وو

رانېغ دی کړل بانډه زما خیگر ته مخامنځ
که توري د فرنګ شولي خېبر ته مخامنځ
يو خوا مې نادان زړه د ټې بل خوا مينه د جانان
وره غونډي کشتۍ ده سمندر ته مخامنځ

بې لهتا دا وخت په وخت نه حسابېږي
چې د استا په غېر کېښي تېرسې وخت هغه
يو طرف ته دا خود دار زړګئے زما
بل طرف ته په مزاج کېښي سخت هغه

دا خزان که وی نو خبر دے آخر کله خوبه تېر شی
 بُبل خکه په ژرا دی چې نیلام ئې گلزار کېږي
 نه د یار په ماحفلونو کښې قرار د زړگې مومم
 نه په تکو تورو شپو کښې د وعدو انتظار کېږي
 لې اثر په کښې ساقې د خمارو ستړو شامل کړه
 تشن په جام د شیشې کله تسلی د مېخوار کېږي

خېتې زموندې په هدوکو کښې خه پربښې نه دی
 هغه سور ستړگې . سره لبانې راته مة یادوه
 ددي فانې دنیاد خلقو مسئلي نوري دی
 واعظه حوري جاوداني راته مة یادوه
 دوهره تیارة ده چې تک سپین مخونه نه وينمه
 په دی کښې زلفې پربشاني راته مة یادوه

رقیبه هر ګل ته لاس مه اچوہ
د هر چمن مالیار بی شنگه نه وي
لکه چې ماسره ئی ته کري اشنا
د مینې لو بید د مرد گونگه نه وي

په از غو باندی مې واره وجود پري کرو
خود ګل په شان مې او ساتله مينه
په ګیلو مې خان رسوانه کرو ملګرو
په خندا خندا مې ورژله مينه

محتسب دی زولنې جوزه وي نو:ي
مېخواران به مېخانې جوره وي نوري
په تندی دی د اور بیل مطلب خنور دے
دا یاران تری افسانې جو:وي نوري

چسی می په خنگ کبندی نن صنم بسکلے دے
 او گورہ خومره نن موسم بسکلے دے
 وصل کبندی تئی جدایی کبندی دی غم
 هفہ هم بسکلے دے دا هم بسکلے دے

شمع د غبرو په محفل بلہ شوہ
 زما خود ستورو یارانی خوبی دی
 ساقی جامونہ رانہ مائے غرہ وہ
 دا خپلی شوندی می ترخی خوبی دی

زہ تر خوبہ و چو خانگو پوری زانگم
 اے زمادا مہ دونو گل سستانہ
 لہ در دونو درنہ زرہ کبندی امن غواړم
 اے زمادا زرہ ظالمہ حکمرانہ

چرته به وارد سرو ګلونو راشي
 په هر موسم کښي به از غې خونډ وي
 عاشقان دېر دي ياره ستاد حسن
 زما غوندي خوک به لهونې خونډ وي

کامياب نه شو غمازان په خپل مقصد کښي
 خوبس مينه ئي په موږ کرله ګندېره
 بي شک نن راته د زهرو ګولې راکره
 نن خولکي دا ګولې هم لکه بېره

نن صبا ورخې درني دي په ملګرو
 ساقې ته دي اتظام لرده د مئيو
 تر اسمان وي سلسلې ستاد خیالونو
 تر سحره ڏجادو ستاد خبرو

فلک ناز بېنگش په اګست ۱۹۶۱
کښی د هنگو کلې کښی پیدا شو.
منول پوری سیق نې په سلوان سکول
پېښور کښی او لسم جماعت نې
گورنمنټ هانی سکول نمبر ۱ هنگو
نه پاس کړو . د گورنمنټ کالج
هنگونه د اتھر کولوته پس نې
اسلامیه کالج پېښور نه
گریجوشن او کړو . د کراچی
یونیورسٹی نه نې په ۱۹۸۲
کښی په تاریخ کښی ایم. اے او بیا
د ایس. ایم. لا، کالج نه ایل ایل بی
او د ایل ایل ایم د گری واختی په
۱۹۸۸ کښی نې په فوځ کښی
کډن واختو او نن صباد فوځ
په چې ګ JAG برانچ کښی د
لیفټنټ کرتل په عهده فائز دئے.